

Betreft: argumentatie tegen windturbinelocatie in Balijbos langs A12

Geacht gemeenteraadslid,

In de aanbiedingsnota (nr. 14INT00482) aan de raad betreffende het vaststellen ruimtelijke structuurvisie "Ruimte maken, Ruimte laten" en bijbehorend plan MER, die in februari in de Raad besproken zal worden, wordt bekendgemaakt dat het college voorstelt om alle windturbinelocaties die genoemd zijn in het zogenaamde Greenspread-rapport in de gemeente te laten vervallen met uitzondering van een lijnopstelling van drie 3MW turbines die in het Balijbos in een lijnopstelling langs de A12 kunnen komen.

We zijn blij dat de gemeente inziet dat de locaties langs de N470 ongeschikt zijn voor windturbines en dat ook de andere eerder gepresenteerde locaties, met uitzondering van locatie 1 in het Balijbos, uitgesloten zullen worden van de mogelijkheid om er windturbines te plaatsen.

We zijn ook zeer content over de afweging dat vanuit het belang en de waardering voor groene gebieden/recreatie locaties afvallen.

En we zijn daarom tegelijkertijd zeer verbaasd over de keuze voor de locatie in het Balijbos langs de A12 en de naar onze mening opportunistische argumentatie die daarvoor wordt aangevoerd.

In deze brief vragen wij uw aandacht voor dit "restprobleem".

Vanuit alles wat wij de afgelopen jaren te weten zijn gekomen door ons in deze materie te verdiepen, hebben wij, en een zeer groot aantal mensen met ons, in onze zienswijze en inspraakreacties eenduidige criteria aangereikt voor de locaties voor windturbines die wij helaas voor de locatie in het Balijbos langs de A12 niet toegepast zien.

Daarom zullen wij hieronder een aantal van de redenen langslopen die het College aanvoert voor haar beslissing om de locatie Balijbos te handhaven.

1. Van groot belang is de basisdoelstelling van de ruimtelijke structuurvisie. Het document zegt daarover: "De ruimtelijke structuurvisie vormt de basis voor **ruimtelijke kwaliteitsverbetering**. De gemeente streeft naar een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. De nadruk ligt op kwaliteit in plaats van op kwantiteit, zoals in de afgelopen jaren waarin de ontwikkelopgave centraal stond. Om te kunnen sturen op verbetering van kwaliteit moet eerst een analyse plaatsvinden van de bestaande kwaliteiten. Op basis daarvan constateren we waar deze kwaliteiten verbeterd, uitgebouwd of versterkt moeten worden. De basis hiervoor is gelegd in de voorliggende visie." "Tevens willen we bereiken dat de Ruimtelijke Structuurvisie wordt gezien als **een uitnodiging voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit** met heldere en duidelijke kaders en richting vastgestelde doelen." Het College is blijkbaar van mening is dat de ruimtelijke kwaliteit gediend is met de plaatsing van drie 3MW windturbines in het Balijbos. Een dergelijke relatie ontbreekt echter, aangezien windturbines van 3MW nu eenmaal niet bijdragen aan ruimtelijke kwaliteit, maar daar juist afbreuk aan doen. Het is dan ook niet vreemd dat de door het College gekozen oplossing, windturbines in de Balij, niet aan deze doelstelling bijdraagt. In feite wordt dat ook erkend met de opmerking "Wij zijn met de indieners van zienswijzen van mening dat het groene karakter van de gemeente, de recreatieve gebruiksmogelijkheden, landschappelijke waarden en mogelijke ontwikkeling van natuurwaarden beïnvloed kunnen worden door windturbines." Men verzuimt evenwel hier de voor de beoogde doelstelling van de structuurvisie passende conclusies aan te verbinden door het waarde-oordeel "negatief" van deze invloed angstvallig te vermijden!
2. Het College geeft in de nota aan: "De afstand van 300 meter is een vertaling van de **normen** van het Activiteitenbesluit naar een hanteerbaar criterium voor het bepalen van de mogelijke gebieden voor windturbines." Zoals wij in onze zienswijzen hebben aangegeven is dit op zich wel een begrijpelijke stellingname, maar hierbij gaat het College helemaal voorbij aan de mate waarop de huidige normen op tal van plaatsen in de praktijk niet aansluiten bij de beleving van overlast door de individuele burgers. De ter illustratie hiervan door dhr Holwerda tijdens de hoorzitting aangedragen ervaringen van de inwoners van de wijk Luna/Stad van de Zon (ook als zienswijze ingediend) zijn blijkbaar aan de dovemansoren van ons college gericht." Dhr Veger heeft in zijn uiteenzetting op 8 januari met nadruk erop gewezen dat: ook al kan het technisch, ook al mag het juridisch, je moet gewoonweg de norm van 300 meter niet willen hanteren, gegeven de praktijkervaringen door heel Nederland en elders.

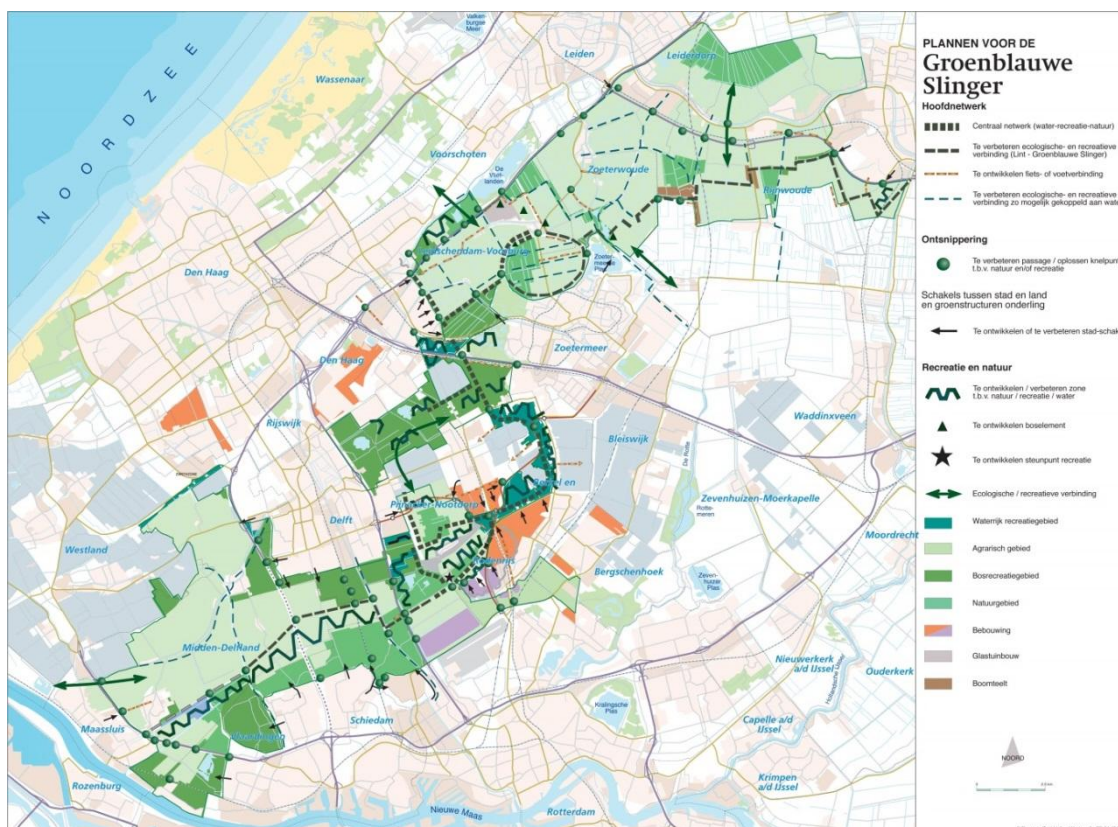
3. Op pag 3 van de nota staat:

“De ligging nabij de A12 en de spoorlijn maakt dat dit gebied specifieke kenmerken heeft en **niet aangemerkt kan worden als natuur- of recreatiegebied.**”

Blijkbaar is het College even vergeten dat het Balijbos deel uitmaakt van de zgn. groenblauwe slinger. Dit gebied wordt op de site van de provincie <http://www.zuid-holland.nl/groenblauweslinter> als volgt beschreven: “Een slinger van natuur- en recreatiegebieden tussen de stedelijke gebieden rond Den Haag en Rotterdam. Dat is de Groenblauwe Slinger. Vijf deelgebieden. Vijf werelden van verschil. Elk met een eigen schoonheid en karakteristiek. Vijf gebieden die de provincie graag groen houdt. Met veel natuur, water en ruimte voor recreatie, maar ook voor het open agrarische weidelandschap. De Balij kenmerkt zich door ondoordringbare stukken bos, maar ook open weideplekken met grote grazers. Een grote open plas water, natuurvriendelijke oevers, sloten die langzaam dichtgroeien en tientallen verschillende boomsoorten. Dat vindt u allemaal in De Balij. De Balij sluit aan op het Bieslandse Bos. Samen vormen zij een brede, vijftien kilometer lange 'groene long' tussen Zoetermeer en Delft die ongeveer 530 hectare beslaat.”

“De Balij bestaat overwegend uit bos dat varieert in beplanting en dichtheid. De kern van de Balij is een natuurbos van circa 80 hectare. De andere 300 hectaren hebben een drieledige functie: houtproductie, natuur en recreatie. Via de wandelen fietsroutes kunt u de rust van de Balij beleven.”

Ook het document “Groenblauwe bouwstenen, achtergronddocument t.b.v. de structuurvisie Pijnacker-Nootdorp”(bijgevoegd bij de agendastukken van de raadsvergadering van 6 februari a.s.) pag 24 en verder gaat uitvoerig in op de natuur- en recreatiekwaliteiten van de Balij en de overige delen van de groenblauwe slinger. Dat het college **nu** tot de conclusie kan komen dat “Balij geen natuur en recreatiegebied is” is volledig buiten de bestuurlijke werkelijkheid en geheel niet consistent met het vastgestelde en in uitvoering zijnde beleid zowel op gemeentelijke als provinciaal niveau.

Afbeelding afkomstig van de provinciale site over de Groenblauwe slinger

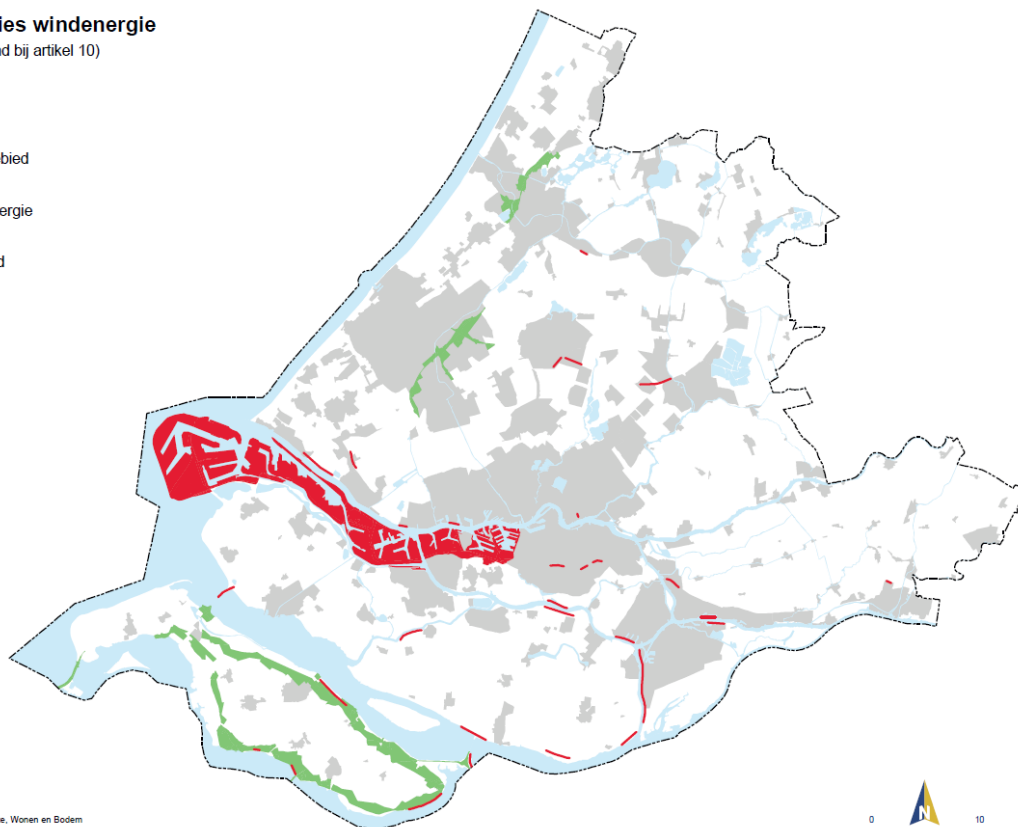
Evenzeer is het verrassend dat het College blijkbaar het bestemmingsplan Balij dat in maart 2013 is vastgesteld blijkbaar nu al niet meer relevant acht. Immers ook daarin wordt beschreven dat volledig wordt aangesloten op het provinciale beleid en het plangebied aangegeven is als ‘recreatiegebied en stedelijk groen buiten de contour (in het stedelijk netwerk)’, waarbij het versterken van de recreatieve functie en groenstructuur voorop staat.

4. Evenmin snijdt de argumentatie hout met betrekking tot “**Verstorings** op het gebied van licht en geluid zijn reeds aanwezig”. Want als dat als zodanig ervaren wordt, waarom wordt dan niet het initiatief genomen deze verstoringen door het nemen van allerlei maatregelen juist zoveel mogelijk te reduceren i.p.v. als argument te hanteren om overlast te vergroten? Dat zou pas tot de beoogde kwaliteitsverbetering van de ruimte leiden en consistent zijn met beleid en de gedane gebiedsinvesteringen. En passant wordt er door deze opmerking ook vanuit gegaan dat de vormen van overlast door verkeer en door windturbines met elkaar vergelijkbaar zijn. In toenemende mate wordt er in onderzoeken geconcludeerd dat dat juist niet het geval is. Verwijzingen hiernaar zijn in tal van zienswijzen ook aan de orde gesteld.
5. Voorts wordt vermeld dat:
 “**Staatsbosbeheer** is eigenaar van de gronden langs de A12 en ziet hier een kansrijke optie voor windturbines.”
 Het feit dat Staatsbosbeheer, een organisatie die onder zware financiële taakstellingen gebukt gaat, mogelijkheden tot het plaatsen van windturbines in algemene termen openhoudt, wordt door het College als argument gehanteerd om dan ook plaatsing mogelijk te maken op een heel specifiek deel van haar beheersgebieden. Het zou ons niets verbazen als in interne stukken van Staatsbosbeheer wordt gesproken over “als initiatieven van gemeenten voor de plaatsing van windturbines ons bereiken, dan wijzen wij die niet bij voorbaat af, omdat hiermee de mogelijkheid ontstaat een deel van de financiële reducties met inkomsten te compenseren.” Zo versterken zij elkaars argumentatie en glijden langzaam in een oplossingsrichting waardoor voor de niet-insider het beeld gaat ontstaan dat die onvermijdelijk is, terwijl er geen concrete afspraken en besluiten zijn genomen en beide organisaties elkaar in een ongewenste richting stimuleren.
6. In punt 3.3 van de nota gaat het college in op de **relatie met het provinciaal beleid**. Erkend wordt dat het ontwerp van de ruimtelijke structuurvisie op enkele onderdelen niet in overeenstemming is met het huidige provinciale beleid. Zo stelt het College m.b.t. het provinciaal beleid: “Dit biedt alleen op de locatie Heron ruimte voor het realiseren van windenergie in de gemeente.” Dat was echter het geval in de nota “Wervelender” van de provincie van een aantal jaren geleden. In het huidige in januari 2013 door de provincie vastgestelde beleid komt de locatie Heron niet meer voor en valt het hele grondgebied van Pijnacker-Nootdorp buiten de gebieden waar de provincie plaatsing mogelijk maakt.

Kaart 15 Locaties windenergie
 (behorend bij artikel 10)

Legenda

- Concentratiegebied
- Zoekgebied
- Locatie windenergie
- Stedelijk gebied
- Water
- Provinciegrens

© provincie Zuid-Holland, afdeling Ruimte, Wonen en Bodem
 10 juli 2012 PVR kaart 15

Kaart afkomstig van site van provincie Zuid-Holland.

Het College volgt dus de actuele ontwikkelingen bij de provincie blijkbaar niet nauwgezet. Anders had zij kunnen weten dat de provincie inzet op verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Zo heeft de provincie vastgelegd dat zij veel waarde hecht aan ruimtelijke kwaliteiten in het buitengebied en aan de randen van steden en dorpen. Voorts geeft de provincie elders aan: "In de visie ruimte speelt het begrip ruimtelijke kwaliteit een grote rol en wordt verbetering ervan nagestreefd. Op tal van wijzen wordt aan dit begrip invulling gegeven met als doel het verhogen van het woon- en leefklimaat van de inwoners. In Zuid-Holland, dat zich onderscheidt door het sterke contrast tussen een dynamische stedelijke omgeving en open deltalandschappen, is zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in het bijzonder van belang. Ruimtelijke kwaliteit is het resultaat van goede ruimtelijke ordening: een evenwicht en samenspel van toekomstwaarde, gebruikswaarde en belevingswaarde. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten niet alleen functioneel zijn, maar ook duurzaam houdbaar (of bewust tijdelijk) en in hun uiterlijke verschijning bijdragen aan de kwaliteit van de omgeving".

Ten aanzien van windturbines komt de provincie tot de conclusie dat er sprake moet zijn van concentratie en er een grote bedreiging voor de ruimtelijke kwaliteit uitgaat van versnippering. De provincie biedt ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie. Hiervoor zijn de zgn. 'locaties windenergie' aangewezen. Deze locaties zijn het resultaat van een afweging tussen eisen vanuit windenergie en voorwaarden vanuit landschap en ruimtelijke kwaliteit. De afgelopen jaren is een beweging te zien geweest dat de windturbines steeds meer vermogen kregen en ook groter werden. Een 3 MW windturbine is al gauw zo'n 150 meter hoog en produceert meer dan 100dB aan geluid. Door hun geluid en slagschaduw beïnvloeden windturbines de leefomgeving. Bij de aangewezen locaties windenergie is zo veel mogelijk rekening gehouden met normen voor geluid en slagschaduw, door de plaatsingsgebieden op zo ruim mogelijke afstand van woonkernen te begrenzen.

Verder geeft de provincie hierbij aan: "Vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit is er voor gekozen windenergie te combineren met technische infrastructuur, grootschalige bedrijvigheid en grootschalige scheidslijnen tussen land en water. Daarbij wordt voorkeur gegeven aan enkelvoudige lijnopstellingen en clusters, in samenhang met en evenwijdig aan de betreffende infrastructuur en scheidslijnen. Bestaande opstellingen binnen de 'locaties windenergie' kunnen ter plaatse vervangen en opgeschaald worden. Mede door de grote omvang en ruimtelijke invloed van moderne windturbines is het van belang om deze geconcentreerd te plaatsen in daarvoor geschikte gebieden en versnippering over de hele provincie te voorkomen."

Tenslotte sluit de provincie gebieden uit die vanuit **landschappelijk, cultuurhistorisch, ecologisch of recreatief oogpunt kwetsbaar zijn**, van plaatsing uit en stelt zij zich terughoudend op ten aanzien van een extra opgave op land na 2020.

"De provincie wil in een aantal gebieden specifieke waarden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn. De instandhouding van deze waarden vraagt om toegespitste vormen van bescherming en ontwikkeling. Ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden zijn mogelijk, maar met inachtneming van de specifieke waarden naast de generieke bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit.

De volgende gebieden hebben specifieke waarden:

- *belangrijke weidevogelgebieden*, gelegen buiten de ecologische hoofdstructuur, vanwege de specifieke maatschappelijke verantwoordelijkheid voor deze karakteristieke en kwetsbare vogels,
- *openbare recreatiegebieden rond de steden*, vanwege hun onmisbare bijdrage aan de leef- en vestigingskwaliteit in zowel het stedelijk als het landelijk gebied,
- *groene buffers*, vanwege hun belang voor de identiteit, geleding en leefkwaliteit van het stedelijk gebied."

Zoals hierboven is aangegeven maakt het Balijbos deel uit van de groenblauwe slinger. Het is duidelijk dat hier dus sprake is van die recreatie- en groengebieden waar de provincie plaatsing van windturbines uitsluit.

Afsluiting

In onze zienswijzen hebben wij bij herhaling aangegeven dat alleen met valide objectieve criteria een transparante en gedragen besluitvorming kan plaatsvinden. Dat blijkt bij de enig overgebleven locatie waar het college de plaatsing van windturbines van 3MW niet wil uitsluiten, jammer genoeg niet gelukt. Wij zijn van mening dat op basis van de hiervoor aangedragen argumenten en het uitgesproken gebrek aan draagvlak voor

grote windturbines nabij bewoonde bebouwing en in groengebieden de conclusie van het College had moeten zijn dat ook de locatie in het Balijbos geen passende is en derhalve niet in de structuurvisie wordt opgenomen als de locatie “waarvan men niet uitsluit dat er windturbines van wel 150 meter hoog kunnen worden geplaatst”.

Naar het lijkt wordt op basis van een gevoelde noodzaak om in de structuurvisie in ieder geval één locatie aan te wijzen als alternatief voor “Heron”, waarbij gegaan aan de noodzaak om ook daar de passende criteria rond ruimtelijke kwaliteit en overlast onverkort toe te passen. Maar er hoeft helemaal niet perse een alternatief te worden aangedragen omdat dat in het huidige provinciaal beleid niet meer van de gemeente geëist wordt.

Wij verzoeken u om op basis van de door ons aangevoerde argumentatie het collegevoorstel af te wijzen om op de locatie Balijbos windturbines van 3 MW te kunnen plaatsen.

De volgende organisaties staan achter deze argumentatie:

Platform “Duurzaam kan zoveel Beter”

Buurtvereniging Het Bos van 's Gravenhout

Bewoners Laakweg Nootdorp

VVE De Eglantier Nootdorp

KNNV afdeling Delfland (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging)

de Vogelwacht